

Nota Reserves en Voorzieningen 2023

1. Aanleiding

Deze nota gaat in op het beleid over reserves en voorzieningen van de gemeente Berg en Dal. Het doel van deze nota is het laten aansluiten van de nota bij het werkelijke beleid en de werkwijze rondom reserves en voorzieningen.

In deze nota geven we eerst een uitleg van enkele begrippen en daarna gaan we in op het beleid voor de reserves en de voorzieningen.

De beleidskaders in deze nota zijn afgestemd op de financiële rapporteringsvoorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv).

2. Beleidsuitgangspunten

Het beleid over de reserves en voorzieningen is bepaald op basis van de gestelde kaders die in de Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Berg en Dal 2023 staan en maakt onderdeel uit van het algemeen financieel beleid van de gemeente. In artikel 16 van deze verordening staat het volgende:

Artikel 16. Reserves en voorzieningen

1. Burgemeester en wethouders bieden de raad een nota reserves en voorzieningen aan. Deze nota behandelt:
  - a. de vorming en besteding van reserves;
  - b. de vorming en besteding van voorzieningen.
2. Bij de instelling van een reserve of voorziening geeft de raad indien van toepassing aan:
  - a. het specifieke doel van de reserve/voorziening;
  - b. de voeding van de reserve/voorziening;
  - c. de (maximale) hoogte van de reserve/voorziening;
  - d. de (maximale) looptijd van de reserve/voorziening.
3. Als het doel voor de (bestemmings)reserve/voorziening niet meer bestaat, valt de (bestemmings)reserve/voorziening vrij ten gunste van de algemene reserve.

Duidelijke en overzichtelijke indeling van de reserves en voorzieningen

De beleidsuitgangspunten voor de reserves moeten passen binnen het algemeen financieel beleid. Dit betekent dat het aantal reserves en voorzieningen beperkt blijft tot de hoogst noodzakelijke. Reserves en voorzieningen zijn onderbouwd. De doelstelling van de reserve of voorziening, de noodzakelijke omvang en de wijze van stortingen en toepassingen zijn helder.

Instellen nieuwe reserves en voorzieningen

Als zich de noodzaak voordoet nieuwe reserves en voorzieningen in te stellen, gebeurt dit door een besluit van de gemeenteraad. Het budgetrecht ligt namelijk bij de gemeenteraad.

Reserve alleen ter dekking incidentele lasten

Onttrekkingen aan reserves zijn incidentele dekkingsmiddelen. Daarom worden er geen structurele lasten ten laste van de reserves gebracht. Er zijn hierop twee uitzonderingen:

- a. reserve kapitaallasten; deze reserve zetten we in voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten;
- b. reserve aanpak extreme wateroverlast; deze reserve zetten we in voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten;
- c. reserve rekeningresultaten; het saldo van deze reserve valt in 4 jaar vrij ten gunste van de exploitatie en is hierdoor een structurele inkomst voor de exploitatie. Deze reserve mag niet meer worden gevoerd, hier onttrekken we alleen aan, totdat deze leeg is.

Wijzigen en opheffen van bestemmingsreserve of voorziening

Wijzigen doel of bestemming

Het principe van een bestemmingsreserve is, dat de gemeenteraad te allen tijde het doel of de bestemming kan wijzigen. Voor een dergelijke wijziging is altijd een raadsbesluit nodig.

Opheffen bestemmingsreserve

Wanneer het doel op basis waarvan een bestemmingsreserve is gevormd op enig moment vervalt, dan heft de raad de reserve door middel van een besluit op. Het saldo van deze reserve voegen we dan toe aan de algemene reserve, tenzij de gemeenteraad anders besluit.

Wijzigen doel of bestemming voorziening

Het doel van een voorziening kan niet wijzigen door het verplichtende karakter en de harde kaders. Als het doel niet meer bestaat of is veranderd, heft de raad de voorziening op. Als het doel van een voorziening verandert, gelden zo nodig de criteria voor het instellen van een nieuwe voorziening.

Opheffen voorziening

Een voorziening heft de raad op als een verplichting of een risico waarvoor een voorziening is ingesteld, is weggefallen. Het saldo van een voorziening komt door een vrijval ten gunste van de exploitatie en voegen we toe aan de algemene reserve, tenzij de gemeenteraad anders besluit.

Rentotoerekening aan reserves en voorzieningen

We rekenen bespaarde rente toe aan de volgende reserves

- Reserve groenblauwe diensten
- Reserve dekking kapitaallasten
- Reserve aanpak extreme wateroverlast

In de jaarlijkse raming van de exploitatie is hier rekening mee gehouden. Het toevoegen van rente aan voorzieningen is wettelijk niet toegestaan.

Evaluatie bestaande reserves

Aan de hand van de in deze nota beschreven uitgangspunten zijn de bestaande reserves en voorzieningen getoetst. Dit gebeurt overigens ook jaarlijks bij het opstellen van de jaarstukken.

3. Overzicht reserves en voorzieningen

3.1. Reserves

Er zijn twee soorten reserves:

1. Algemene reserves
2. Bestemmingsreserves

Algemene reserves

De algemene reserve bestaat uit 2 onderdelen.

1. Vaste algemene reserve
De vaste algemene reserve is in de eerste plaats bedoeld ter financiële afdekking van risico's (weerstandsvermogen).
2. Algemene reserve vrij aanwendbaar
De algemene reserve vrij aanwendbaar zetten we ook in als weerstandsvermogen. Ook is deze bedoeld ter dekking van incidentele uitgaven.

Bestemmingsreserves

Wij hebben drie soorten bestemmingsreserves:

1. Bestemmingsreserves bestuurlijke ambitie
Bestemmingsreserves worden gevormd om bestuurlijke ambities te realiseren. In de tijd kan de bestemmingsreserve door gewijzigde ambities wijzigen.
2. Bestemmingsreserve kapitaallasten
Deze bestemmingsreserves zetten we in voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten in de exploitatie.
3. Bestemmingsreserves egalisatie
Deze reserves zijn bedoeld om schommelingen van kosten en opbrengsten (tarieven) op te vangen in de exploitatie.

Reserves die vanaf 2023 zijn ingesteld:

Algemene reserves

Naam	Nummer	Soort	Doel
Algemene reserve vrij aanwendbaar	891400000	Algemene reserve	Dekking van incidentele uitgaven en vorming weerstandsvermogen
Vaste algemene reserve	891400010	Algemene reserve	De reserve is gevormd om de risico's af te dekken

Reserve rekeningresultaat	899000010	Algemene reserve	Reserve om tekorten in de (meerjaren) begroting te dekken
Reserve saldo dienstjaar	899000000	Algemene reserve	Reserve om het saldo van het dienstjaar te verantwoorden

Bestemmingsreserves

Naam	Nummer	Soort	Doel
Reserve Onderhoud gymzalen	853000000	Bestemmingsreserve	Dekking van de kosten voor groot onderhoud van de gymzalen.
Reserve Natuur en landschap	855000010	Bestemmingsreserve	Beschikbaar houden van middelen voor natuur en landschap. Tekorten en overschotten in enig jaar verrekenen we via deze reserve.
Reserve Groenblauwe Diensten	855000020	Bestemmingsreserve	Reserve gevormd voor de uitvoering van het project Groenblauwe diensten.
Reserve Speeltuinen	858000010	Bestemmingsreserve	Beschikbaar houden van middelen voor speeltuinen. Tekorten en overschotten in enig jaar verrekenen we via deze reserve.
Reserve Aanpak extreme wateroverlast	872000000	Bestemmingsreserve	Reserve voor dekking van kapitaallasten voor investeringen in maatregelen bij extreme wateroverlast.
Reserve lopende projecten	892200000	Bestemmingsreserve	Reserve voor lopende projecten, waarvoor de raad budget of krediet beschikbaar heeft gesteld.
Reserve kapitaallasten	896000000	Bestemmingsreserve	Reserve voor (gedeeltelijke) dekking van kapitaallasten.

3.2. Voorzieningen

De gemeente vormt – zoals voorgeschreven in de bepalingen van het Bbv - voorzieningen voor:

1. Onzekere verplichtingen, verliezen en risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. In het kader van het weerstandsvermogen brengen we de risico's in beeld. Op het moment dat de verplichtingen, verliezen of risico's redelijkerwijs in te schatten zijn, moeten we een voorziening vormen.
2. Egalisatie van lasten
Uitgangspunt is dat we de financiële lasten zoveel mogelijk in de (jaarlijkse) exploitatie opnemen. Voor sterk wisselende uitgaven per jaar vormen we een voorziening lastenegalisatie. De omvang, de storting en de uitgaven baseren we op een door de raad vastgesteld meerjarig beheerplan.
3. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Voorzieningen die vanaf 2023 zijn ingesteld:

Naam	Nummer	Soort	Doel
Pensioenverplichtingen (voormalige) wethouders	800100000	Voorziening verplichting en risico	Dekking van pensioenverplichtingen voor de huidige en voormalige wethouders.
Wachtgeldverplichting (voormalige) wethouders	800100010	Voorziening verplichting en risico	Dekking van wachtgeldverplichtingen voor de (voormalige) wethouders.
Voormalig personeel	896000010	Voorziening verplichting en risico	Dekking van wachtgeldverplichtingen en andere verplichtingen van voormalig personeel.
Verlofuren personeel	896000020	Voorziening verplichting en risico	Egaliseren van de verplichtingen voor verlofsparen van personeel. Deze verplichte voorziening is in 2022 gevormd.
Dubieuze debiteuren	891400000	Voorziening verplichting en risico	Afdekken van het risico van oninbare vorderingen

Verlies grondexploitatie	883000000	Voorziening verplichting en risico	Afdekken van berekende exploitatietekorten van de grondexploitaties
Onderhoud wegen	821000020	Voorziening lastenegalitatie	Dekking van de uitgaven volgens de onderhoudsplanning voor het onderhoud aan onze wegen. Egalisatie van de kosten in de exploitatie over een langere periode.
Onderhoud gemeentelijke gebouwen sport	852000000	Voorziening lastenegalitatie	Dekking van kosten voor het groot onderhoud van diverse gemeentelijke gebouwen voor sport. Egalisatie van de kosten in de exploitatie over een langere periode.
Onderhoud gemeentelijke gebouwen welzijn	861000010	Voorziening lastenegalitatie	Dekking van kosten voor het groot onderhoud van diverse gemeentelijke gebouwen voor welzijn. Egalisatie van de kosten in de exploitatie over een langere periode.
Onderhoud overige gemeentelijke gebouwen	804000000	Voorziening lastenegalitatie	Dekking van kosten voor het groot onderhoud van diverse gemeentelijke gebouwen. Egalisatie van de kosten in de exploitatie over een langere periode.
Riolering	872600000	Voorziening door derden beklemde middelen	Opvang schommelingen in de exploitatie voor wat betreft de kosten en opbrengsten van het rioolstelsel.

4. Inwerkingtreding en intrekking

Deze verordening treedt in werking na bekendmaking vanaf 1 januari 2023 onder gelijktijdige intrekking van de Nota reserves en voorzieningen 2021.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van 13 juli 2023.

*De griffier,
mr. G.A.J. Winters*

*de voorzitter,
mr. M. Slinkman*